

Museer och forskning

Hur går det med planerna med forskning i tjänsten på läns museet och hur är det på andra museer? Mikael Eivergård är forskningschef på Jämtlands läns museum och berättade vid ett forskningsseminarium på Läns museet i Västernorrland den 29 maj, om sin bakgrund och nuvarande situation

Mikael har nyligen disputerat i ämnet etnologi om sinnessjukhusens historia. Under doktorandtiden hade han tjänst på Jamtli och slogs av hur olika man uppfattade forskning på universitet respektive museum. Museernas attityd till forskning kommer mest till tals via centralmuseerna i huvudstaden, och där förordar man forskning om samlingarna och menar att insamlingsverksamheten kräver forskning. Kerstin Smeds, professor i museologi, Umeå, menar å andra sidan att forskning bäst bedrivs på universitet.

Det bedrivs väldigt lite forskning på museer, trots alla forskningsprogram och strategier. Museer talar heller inte gärna om forskning utan använder synonymer som "kunskapsuppbyggnad" m.m. Universiteten skiljer på begreppen och menar att forskning och kunskapsuppbyggnad inte ger samma resultat.

Museer och institutioner har även skilda roller i det att museer fungerar mer som politiska institutioner. Museer har makt över vad som ska bevaras och minnas, och betraktas allmänt som auktoriteter om det som bevarats. Därför är det viktigt att museer är forskningsmedvetna och reflexiva, och ställer frågan varför vi gör det urval vi gör.

Det finns flera trösklar på vägen om museer ska bli forskningsinstitutioner. Dels är uppdateringen av ämneskunskapen eftersatt. Museifolk läser inte in ny fackkunskap, utan sitter ofta med äldre examina som baskunskap. I stället för att läsa facklitteratur ägnas tid åt skrivande för den inre organisationen. Något motsvarande för t.ex. tandläkare skulle vara otänkbart. Som exempel nämner Mikael genusforskningen, som är etablerad på universitet sen 80-talet, men museer är skrämmande okunniga om vad ämnet innefattar.

Läns museerna i både Jämtland och Västernorrland har nu deklarerat att ca 10% av tjänsten (för de som har minst C-uppsats i något ämne) ska bedriva forskning. Mikael tror att det dröjer innan några resultat kommer ut av satsningen. Den mesta tiden kommer att gå åt att uppdatera personalens kunskap om forskningsläget. Det är emellertid en viktig satsning för att återknyta kontakten med forskarvärlden, och inte minst får man en bättre arbetsmiljö.

Lars Göran Spång